

NAVODILO

ZA UGOTAVLJANJE IN ZAMEJNIČENJE POSESTNIH MEJA PARCEL

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Zaradi evidentiranja v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi se posestne meje parcel ugotavljajo v mejnem ugotovitvenem postopku skladno z določbami 11. do 17. in 27. člena zakona o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, št. 16-141/74) in po določbah tega navodila, kolikor se ne ugotavljajo oziroma določajo v sodnem postopku.

2. člen

V mejnem ugotovitvenem postopku oziroma v sodnem postopku ugotovljene ali določene posestne meje parcel se morajo zamejničiti po določbah tega navodila.

Po določbah tega navodila se morajo zamejničiti tudi posestne meje, ki se izven mejnega ugotovitvenega postopka oziroma sodnega postopka uradno določijo v naravi na podlagi odločb pristojnih organov ali na podlagi veljavnih načrtov za urejanje prostora ter posestne meje, ki se v skladu z določbami 33. člena zakona o zemljiškem katastru prenesejo v naravo po podatkih zemljiško katastrskega operata.

3. člen

Za ugotavljanje oziroma določanje in zamejničenje meja zemljišč v splošni rabi in železniških zemljišč se uporabljajo tudi tehnični predpisi organov oziroma organizacij, ki upravljajo ta zemljišča, v kolikor niso v nasprotju z določbami tega navodila.

4. člen

Ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel se v mejnem ugotovitvenem postopku mora opraviti:

1. pred izvedbo zemljiško-katastrske izmere za namene nove izdelave zemljiškega katastra na območju cele katastrske občine ali njenega dela;
2. pred izvedbo parcelacije zemljišč v postopku vzdrževanja zemljiškega katastra;
3. če lastnik oziroma uporabnik to zahteva, čeprav ne gre za primere iz 1. in 2. točke tega člena.

Stroški za ugotovitev in zamejničenje posestnih meja v primerih iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka bremenijo tistega, ki je zahteval izvedbo parcelacije oziroma ugotovitev in zamejničenje posestnih meja, kolikor se udeleženci ne dogovorijo drugače.

5. člen

V mejnem ugotovitvenem postopku se ugotovijo in zamejničijo:

1. posestne meje, ki so že evidentirane v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi, kolikor niso bile predhodno že ugotovljene in zamejničene v mejnem ugotovitvenem postopku oziroma v sodnem postopku;
2. posestne meje, ki dejansko obstojajo v naravi, niso pa evidentirane v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi;

3. posestne meje, ki se na novo ustanovijo zaradi prometa z nepremičninami, dedovanja, sporazuma med lastniki oziroma uporabniki zemljišč o izravnavi meja, menjave zemljišč v agrarnih operacijah in podobno.

Posestne meje iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka se ugotovijo in zamejničijo po njihovem nespornem poteku v naravi; ob ugotavljanju posestnih meja iz 1. točke pa se mora upoštevati tudi stanje v zvezi z mejami, ki je evidentirano v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi, in sicer na način, ki je predpisan s tem navodilom.

Posestne meje iz 3. točke prvega odstavka tega člena se ugotovijo in zamejničijo po njihovi predhodni določitvi v naravi; ta mora biti v skladu s pogoji, ki jih določijo prizadeti lastniki oziroma uporabniki zemljišč, oziroma v skladu s pogoji, ki so določeni v aktih, ki so podlaga za njihovo ustanovitev.

6. člen

Posestne meje, ki se na novo ustanovijo na podlagi odločb v zvezi z razlastitvijo oziroma prisilnim prenosom pravice uporabe na zemljiščih, odločb o uvedbi komasacijskega postopka, odločb o razdelitvi komasacijskega sklada in odločb o arondaciji kmetijskih zemljišč ter na podlagi veljavnih načrtov za urejanje prostora, se ne ugotavljajo v mejnem ugotovitvenem postopku; navedene posestne meje se v naravi določijo v skladu s pogoji, ki so dani v odločbah oziroma načrtih, ki so podlaga za njihovo ustanovitev.

Posestne meje iz prejšnjega odstavka se morajo po njihovi določitvi v naravi zamejničiti na način in po postopku, ki je s tem navodilom predpisan za zamejničenje posestnih meja v mejnem ugotovitvenem postopku; zamejničenje se mora opraviti v navzočnosti prizadetih lastnikov oziroma uporabnikov zemljišč, ki morajo biti vabljeni k sodelovanju vsaj 8 dni pred postopkom.

O izvršenem zamejničenju po določbah drugega odstavka tega člena sestavi uradna oseba, ki vodi postopek, zapisnik, ki ga podpišejo vsi prizadeti lastniki oziroma uporabniki zemljišč.

Nenavzočnost predpisano vabljenih lastnikov oziroma uporabnikov v postopku zamejničenja posestnih meja po določbah tega člena ali njihovo nesoglasje s tako izvršenim zamejničenjem ne zadrži postopka za izvedbo sprememb glede novo nastalih posestnih meja v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi.

7. člen

Meje parcel, ki so bile ugotovljene ali določene v mejnem ugotovitvenem postopku oziroma v sodnem postopku ali določene po določbah 6. člena tega navodila, morajo biti geodetsko izmerjene in izvedene v zemljiško-katastrskem operatu na način in po postopku, ki sta določena s predpisi za izdelavo in vzdrževanje zemljiškega katastra.

8. člen

Mej parcel, ki so v zemljiškem katastru evidentirane po predhodno opravljenem mejnem ugotovitvenem postopku, ni mogoče ponovno ugotavljati, razen če je bila z odločbo pristojnega organa ali s sodbo sodišča določena obnova mejnega ugotovitvenega postopka.

V mejnem ugotovitvenem postopku tudi ni mogoče ugotavljati mej parcel, ki so v zemljiškem katastru evidentirane po predhodno izvedenem sodnem postopku.

9. člen

Posestne meje parcel, ki so bile zamejničene po določbah tega navodila in ki so postale v naravi nespoznavne, ker so bila uničena, poškodovana ali samovoljno premeščena mejna znamenja, se na zahtevo lastnikov oziroma uporabnikov ali po odločbi sodišča oziroma drugega pristojnega organa prenesejo v naravo na podlagi podatkov iz elaborata zamejničenja, ki je predpisan s tem navodilom.

10. člen

Mejno znamenje na posestni meji parcele, ki je bilo postavljeno ob zamejničenju v primerih, ki jih določa to navodilo, se z dovoljenjem pristojnega občinskega geodetskega organa lahko začasno odstrani, če obstojijo upravičeni razlogi.

Dovoljenje iz prejšnjega odstavka tega člena se izda za določen čas na zahtevo lastnika oziroma uporabnika; dovoljenje se mora vročiti v vednost drugim prizadetim lastnikom oziroma uporabnikom.

Ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bilo mejno znamenje odstranjeno, se mora postaviti na prejšnje mesto; postavitev opravi pristojni občinski geodetski organ na stroške lastnika oziroma uporabnika, ki je zahteval odstranitev.

II. TEMELJNA PRAVILA ZA UGOTAVLJANJE IN DOLOČANJE POSESTNIH MEJA PARCEL

1. Splošna pravila

11. člen

Ob ugotavljanju oziroma določanju posestnih meja se obstoječe stanje v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi upošteva pri izdelavi zemljiškega katastra, ki se opravi brez vzporedne obnove zemljiške knjige, in v postopku vzdrževanja zemljiškega katastra.

Pri izdelavi zemljiškega katastra, ki se opravi z vzporedno obnovo zemljiške knjige, se ob ugotavljanju posestnih meja ne upošteva obstoječe stanje v navedenih evidencah; v takem primeru se nosilci pravic na parcelah prevzamejo iz poizvedbenih zapisnikov, ki se sestavijo ob razgrnitvi podatkov za potrebe obnove zemljiške knjige.

12. člen

Obstoječe stanje v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi se v primerih iz prvega odstavka prejšnjega člena upošteva takole:

1. kot nosilec pravice na parceli, za katero se ugotavljajo oziroma določajo posestne meje, se vpiše tisti, ki je vpisan v zemljiški knjigi;

2. posestne meje parcele se ugotovijo po njihovem nespornem poteku v naravi in se vzporedijo s stanjem posestnih meja v zemljiško-katastrskem načrtu; če obstaja novejša veljavna stanje meja v parcelacijskih elaboratih, ki pa ni bilo izvedeno v načrtih, čeprav je bilo izvedeno v zemljiški knjigi, se opravi vzporeditev z navedenimi parcelacijskimi elaborati;

3. če se z vzporeditvijo po prejšnji točki ugotovi odstopanje med dejanskim potekom meje v naravi in mejo v zemljiško-katastrskem načrtu oziroma mejo v veljavnem parcelacijskem elaboratu, je postopek naslednji:

a) če je ugotovljeno odstopanje posledica napačnega ali nezadosti natančnega vrisa v zemljiško-katastrskem načrtu oziroma v parcelacijskem elaboratu, se meja ugotovi po njenem nespornem poteku v naravi; meja, ki je vrisana v zemljiško-katastrskem načrtu oziroma v parcelacijskem elaboratu, postane neveljavna;

b) če je ugotovljeno odstopanje posledica dejansko izvršenih sprememb, ki niso bile izvedene v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi, se meja ugotovi po njenem nespornem poteku v naravi, obenem pa se kot posestna meja evidentira tudi meja, ki jo izkazuje zemljiško-katastrski načrt; del zemljišča med tako ugotovljenima mejama postane nova parcela, za katero se do izvedbe zemljiško-knjižnega prenosa vodi kot nosilec pravic zemljiško-knjižni lastnik oziroma uporabnik parcele, iz katere je nastala nova parcela.

13. člen

Posestne meje parcel iz 3. točke 5. člena in 6. člena tega navodila se smejo določati le v postopku vzdrževanja zemljiškega katastra.

Posestne meje parcel, ki so bile na novo določene v času izvedbe del za izdelavo zemljiškega katastra, se upoštevajo pri razgrnitvi izmeritvenega elaborata in se v njem ustrezno izvedejo le, če so bile pred tem že evidentirane v obstoječem zemljiškem katastru in zemljiški knjigi.

14. člen

Meje parcel v splošni rabi (ceste, poti, ulice, trgi, vodotoki, jezera) in železniških parcel se ugotavljajo po njihovem poteku v naravi ob upoštevanju veljavnih predpisov glede odmika posestne meje od njihovega osnovnega telesa. Pri ugotavljanju navedenih meja se mora upoštevati tudi obstoječe stanje v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi po določbah 11. in 12. člena tega navodila, kolikor veljavni predpisi s področja zemljiško-knjižnih pripisov in odpisov ne določajo drugače.

Meje parcel iz prejšnjega odstavka se ugotovijo in zamejničijo v mejnem ugotovitvenem postopku; morebitno nesoglasje prizadetih lastnikov oziroma uporabnikov s potekom posestne meje, ki je bila ugotovljena v skladu z določbami prejšnjega odstavka, ne zadrži postopka za izvedbo sprememb v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi.

Določanje meja parcel v splošni rabi in železniških parcel, ki se na novo ustanavljajo, se opravi po določbah 6. člena tega navodila.

2. Pravila za ugotavljanje posestnih meja ob izdelavi zemljiškega katastra

15. člen

Pred izvedbo zemljiško-katastrske izmere zaradi izdelave zemljiškega katastra se v mejnem postopku ugotovijo posestne meje vseh obstoječih parcel na izmeritvenem območju.

Meje izmeritvenega območja morajo praviloma potekati po posestnih mejah parcel.

Za parcele na zunanjem robu izmeritvenega območja se ugotovijo le tiste posestne meje, ki tvorijo mejo tega območja; če poteka meja izmeritvenega območja po delu parcele, se za tako parcelo ugotovijo le posestne meje na izmeritvenem območju.

Parcele oziroma deli parcel iz prejšnjega odstavka, ki ležijo zunaj izmeritvenega območja, se ob izdelavi izmeritvenega elaborata ne upoštevajo in se ne spreminjajo glede površine tudi v primeru, ko se z novo izmero dobi drugačen zaris njihovih posestnih mej.

16. člen

Na območju, kjer ni zemljiškega katastra, se ob njegovi izdelavi ugotovijo posestne meje parcel po njihovem nespornem poteku v naravi; če se zaradi nesoglasja med lastniki oziroma uporabniki ali pa zaradi njihove nenavzočnosti ne da ugotoviti nespornega poteka meje v naravi, se do odprave navedenega nesoglasja oziroma do obnove ugotovitvenega postopka evidentira dejanska uživalna meja oziroma sredina med dvema uživalnima mejama.

17. člen

Posestne meje parcel, za katere se v mejnem ugotovitvenem postopku pred izvedbo zemljiško-katastrske izmere ugotovi, da niso v skladu s pogoji, ki so določeni v urbanističnem ali zazidalnem načrtu, se ne glede na navedeno neskladje ugotovijo po njihovem poteku v naravi; ob tem se orientacijsko evidentira tudi potek meje po pogojih prej navedenih načrtov.

O ugotovljenem neskladju v smislu prejšnjega odstavka se mora obvestiti občinski upravni organ, ki je pristojen za urbanizem.

3. Pravila za ugotavljanje posestnih meja ob vzdrževanju zemljiškega katastra

18. člen

Izvedba sprememb obstoječih in ustanavljanje novih posestnih meja parcel se v postopku vzdrževanja zemljiškega katastra opravi s parcelacijo zemljišč.

Za parcelacijo zemljišč se štejejo vsa terenska geodetska dela, s katerimi se v naravi izvede sprememba obstoječih posestnih meja oziroma se ustanovijo nove posestne meje parcel in pisarniško-tehnična geodetska dela, s katerimi se izdelata ustrezni parcelacijski elaborat.

19. člen

Posestne meje parcele, ki se s parcelacijo zemljišč deli na dva ali več delov, se v mejnem ugotovitvenem postopku ugotavljajo po naslednjih pravilih:

1. če se obstoječa parcela razdeli na dva ali več delov (parcel) zaradi odtujitve vseh z delitvijo na novo ustanovljenih parcel, se ugotovijo vse posestne meje obstoječe parcele;

2. če se od obstoječe parcele oddeli zaradi odtujitve le njen del, se ugotovijo vse posestne meje obstoječe parcele le, če del, ki ostane dotedanjemu lastniku oziroma uporabniku, ne presega 0,3 hektarja površine; če pa del, ki ostane dotedanjemu lastniku oziroma uporabniku, presega 0,3 hektarja površine, se za obstoječo parcelo ugotovijo le tiste posestne meje, ki so istočasno tudi meje dela, ki se odtuji.

Ne glede na določbe 2. točke prejšnjega odstavka se ob parcelaciji zemljišč za potrebe gradnje lahko ugotovijo le meje novo ustanovljene parcele, na kateri se namerava graditi.

V primerih, ko se s parcelacijo zemljišč zaradi odtujitve oddeli od obstoječe parcele v splošni rabi ali od železniške parcele le njen del, se ne glede na določbe 2. točke prvega odstavka tega člena ugotovijo posestne meje obstoječe parcele le na delu, ki se odtuji.

20. člen

V primerih parcelacije zemljišč za namene določanja območja komasacije kmetijskih zemljišč, območja razlastitve oziroma prisilnega prenosa pravice uporabe in območja parcelacijskega načrta po načrtu za urejanje prostora se za parcele, ki ležijo izven navedenih območij, določijo oziroma ugotovijo le meje, ki tvorijo mejno črto navedenih območij.

21. člen

V primerih parcelacije zemljišč za namene izvedbe v zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi novozgrajene ali rekonstruirane prometnice ali regulirane vodne površine se določi oziroma ugotovi le mejna črta med prometnico oziroma vodno površino in ostalimi zemljišči.

Določbe prejšnjega odstavka veljajo tudi v primeru, ko se ob vzdrževanju zemljiškega katastra vsklajuje obstoječe stanje prometnic oziroma vodnih površin v naravi s stanjem v zemljiškem katastru.

22. člen

Parcele, ki imajo skupno nesporno ugotovljeno ali določeno posestno mejo s parcelacijo zajetimi parcelami, same pa niso zajete s parcelacijo, se v zemljiško-katastrskem operatu ne spreminjajo glede površine in drugih podatkov tudi v primeru, ko parcelacijski elaborat izkazuje drugačen vris navedene

posestne meje, če je izkazana razlika v vrisu posledica napačnega ali nezadosti natančnega predhodnega vrisa (3.a točka 12. člena tega navodila).

V primerih, ko se v skladu z določbami tega navodila ugotovijo oziroma določijo posestne meje le za del parcele, se površina preostalega dela parcele izračuna kot razlika med površino, ki je v zemljiško-katastrskem operatu vpisana za celo parcelo, ki se deli, in površino dela, za katerega so se ugotovile oziroma določile posestne meje.

Določbe prejšnjih odstavkov tega člena se ne uporabljajo v primerih, ko se parcelacije zemljišč opravijo na območju, za katerega je bila opravljena zemljiško-katastrska izmera po predhodno izvedenem mejnem ugotovitvenem postopku in zamejničenju posestnih meja v skladu z določbami tega navodila.

III. NORMATIVI IN PRAVILA ZA ZAMEJNIČENJE POSESTNIH MEJA

1. Vrste mejnih znamenj

23. člen

Posestne meje parcel se zamejničijo s trajnimi mejnimi znamenji (v nadaljnjem besedilu: mejna znamenja).

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se ne zamejničijo s posebnim mejnim znamenjem posestne meje, ki potekajo po zidanih, betonskih ali železnih ograjah oziroma po robovih stavb ali drugih trajnih objektov; za take posestne meje se šteje, da so zamejničene s samim objektom, po katerem potekajo.

24. člen

Za zamejničenje posestnih meja se uporabljajo naslednji tipi mejnih znamenj:

1. betonski steber ali obdelani kamen dimenzije 10 X 10 X 40 cm z vdelanim križem;
2. klin s sidrom in s pritrjeno kapo (v nadaljnjem besedilu: klin s sidrom), pri katerem je:
 - kapa iz nelomljivega, obstojnega materiala, dimenzije 10 x 10 cm in višina do 10 cm, z vdelanim križem, praviloma bele ali rumene barve,
 - klin iz trdnega, obstojnega materiala (kovina, plastika), premera najmanj 2 cm ter dolžine dela, ki je pod nivojem tal, najmanj 10 cm;
 - sidro izdelano tako, da ne omogoča enostavne prestavitve oziroma, da pri izvlečenju ostane konica klina v tleh;
3. kovinski klin premera najmanj 2 cm in dolžine 10 cm;
4. kovinski čep;
5. vklesani križ dimenzije 5 X 5 cm in 1 cm globine;
6. betonski steber 10 X 10 X 20 cm pri podzemni označbi posestnih mej.

Mejna znamenja od 1. do 2. točke prejšnjega odstavka morajo biti vkopana v tla praviloma v ravnini z okolnim zemljiščem; v gozdovih se mejna znamenja vkopljejo tako, da je njihov vrh 5 do 10 cm nad površjem.

Mejna znamenja pod 3. in 4. točko se zabijejo do nivoja tal, mejna znamenja pod 6. točko pa najmanj 30 cm pod nivo.

25. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena se za zamejničenje javno- prometnih, vodnih in železniških površin uporabljajo mejna znamenja, ki jih s svojimi predpisi določijo pristojni organi oziroma organizacije.

2. Pravila za zamejničenje posestnih meja

26. člen

Mejna znamenja se postavijo na vseh lomnih točkah posestne meje.

Na ukrivljenih posestnih mejah se mejna znamenja postavijo v taki gostoti, da višina od tetive do loka med dvema lomnima točkama ne presega 20 cm.

27. člen

Če je oddaljenost med dvema mejnima znamenjema, ki se postavita po določbah prvega odstavka prejšnjega člena, večja od 500 metrov, se morajo med njima postaviti dodatna mejna znamenja in sicer tako:

- da njihova medsebojna oddaljenost ni večja od 500 metrov,
- da je od vsakega od njih omogočeno neposredno optično merjenje sosednjega mejnega znamenja.

28. člen

Posestna meja, ki poteka, po leseni ograji, živi meji ali po sredini jarka oziroma manjšega potoka, se zamejniči z betonskimi stebri, obdelanimi kamni ali klini s sidrom.

Posestna meja, ki poteka po sredini jarka oziroma potoka, se zamejniči tako, da se mejna znamenja postavijo na obeh straneh jarka oziroma potoka, in da se na tej podlagi lahko natančno določi potek meje.

Pri komasaciji zemljišč se posestne meje zemljišč v skupni obdelavi zamejničijo s podzemnimi znamenji po 6. točki 24. člena tega navodila.

29. člen

Ob zamejničenju za potrebe zemljiško-katastrske izmere in za potrebe parcelacije zemljišč se morajo najprej zamejničiti meje parcel v splošni rabi in železniških parcel, nato pa druge posestne meje; mejna znamenja na teh posestnih mejah se postavijo v ravno črto med mejnimi znamenji predhodno zamejničenih meja parcel v splošni rabi oziroma železniških parcel.

30. člen

V primerih parcelacije zemljišč za organizirano gradnjo stanovanjskih in drugih objektov se v mejnem ugotovitvenem postopku določene oziroma ugotovljene posestne meje parcel, ki se na novo ustanavljajo, lahko začasno zamejničijo z lesenimi količki ob upoštevanju ostalih določb tega navodila, ki se nanašajo na zamejničenje.

Po dokončanih gradbenih delih se posestne meje iz prejšnjega odstavka zamejničijo s predpisanimi mejnimi znamenji na podlagi elaborata o predhodno izvedenem mejnem ugotovitvenem postopku.

3. Skica zamejničenja

31. člen

Po opravljenem zamejničenju se mora izdelati skica zamejničenja.

Skica zamejničenja je uradni dokument o poteku posestnih meja parcel v naravi ter o legi mejnih točk in o vrsti na njih postavljenih mejnih znamenj.

Skica zamejničenja je obvezna priloga zapisniku o ugotovitvi oziroma določitvi posestnih meja parcel.

32. člen

Za zavarovanje dokazov o legi mejnih točk se morajo izmeriti razdalje med sosednimi mejnimi točkami (v nadaljnjem besedilu: fronte) in za vsako mejno točko še razdalja med njo in določeno drugo stalno točko v naravi (v nadaljnjem besedilu: prečna mera); navedena stalna točka mora biti prikazana v zemljiško katastrskem načrtu in mora biti določena z isto natančnostjo kot mejna točka.

Fronte in prečne mere se merijo po naslednjih pravilih:

1. merijo se horizontalno ali poševno po terenu; če se merijo poševno po terenu, se mora v skici zamejničenja vpisati poleg podatka o razdalji tudi črka "p" v oklepaju;
2. če terenske okolnosti to onemogočajo ali v primeru izredno dolgih ravnin posestnih meja se lahko opusti merjenje front; v tem primeru se za mejno točko izmerita najmanj dve prečni meri;
3. prečne mere se merijo približno pravokotno na potek posestne meje;
4. če sta od mejne točke izmerjeni dve fronti medsebojno približno pravokotni, se merjenje prečnih mer lahko opusti.

Fronte in prečne mere se ustrezno vpišejo v skico zamejničenja v metrih in v centimetrih.

33. člen

Skica zamejničenja obsega naslednje podatke:

1. številko parcele in njeno lego glede na sosednje parcele;
2. potek posestnih meja in lego mejnih točk z označbo mejnih znamenj;
3. fronte in prečne mere;
4. podatke o lastnikih oziroma uporabnikih parcel in o dejanskih uživalcih;
5. katastrsko občino in številko lista detajla;
6. datum izdelave skice in podpis uradne osebe, ki je skico izdelala.

Podatki iz prejšnjega odstavka se v skico zamejničenja vpišejo v črnem tušu.

34. člen

V skico zamejničenja, ki se izdelava za potrebe zemljiškokatastrske izmere na območju, kjer obstoji zemljiški kataster, se številke parcel vpišejo po obstoječi oštevilčbi parcel v veljavnem zemljiško-

katastrskem operatu; na območju, kjer ni zemljiškega katastra, pa po izvršeni oštevilčbi v novo izdelanih zemljiško- katastrskih načrtih.

35. člen

Posestne meje parcel se v skico zamejničenja vrišejo z naslednjimi znaki;

1. soglasno ugotovljena (nesporna) meja: s polno neprekinjeno črto debeline 0,5 mm;
2. po enostranskem izkazu ugotovljena meja: s črtkasto črto debeline 0,2 mm;
3. sporna oziroma zaradi drugih vzrokov ne ugotovljena meja: s črtkasto črto debeline 0,5 mm;
4. z zazidalnim načrtom neuskkljena meja: s črto-pikčasto črto debeline 0,2 mm.

V primerih, ko posestna meja poteka po zidani, betonski ali železni ograji ali po zgradbi, se poleg znaka za mejo po prejšnjem odstavku vriše tudi znak za ograjo oziroma zgradbo, ki je določen s predpisi za temeljno geodetsko izmero, in sicer:

- na obeh straneh mejne črte, če meja poteka po sredini ograje oziroma zgradbe,

- na isti strani mejne črte, kjer leži parcela lastnika ograje oziroma zgradbe, če meja poteka po eni strani ograje ali zgradbe.

36. člen

Mejna znamenja se v skico zamejničenja vrišejo z naslednjimi znaki:

1. betonski steber, obdelani kamen in klin s sidrom v obliki kvadrata stranice 2 mm;
2. železni klin: v obliki kroga premera 2 mm;
3. kovinski čep: v obliki kroga premera 2 mm, pri katerem se na njegovi zunanji strani vpišeta črki "k č";
4. v steni vklesan križ: v obliki enakostraničnega trikotnika stranice 2 mm;
5. lomne točke po robovih ograje oziroma stavbe ali na strehi: v obliki pike debeline 0,3 mm.

37. člen

Skica zamejničenja, ki se izdelava v mejnem ugotovitvenem postopku za potrebe izdelave zemljiškega katastra na območju, kjer ta že obstoji, se ne more uporabiti kot izmeritvena skica.

38. člen

V skico zamejničenja, ki se izdelava v postopku vzdrževanja zemljiškega katastra, se ne glede na določbe drugega odstavka 33. člena tega navodila vrišejo z rdečim tušem novoustanovljene oziroma spremenjene posestne meje in številke novoustanovljenih parcel.

V skico zamejničenja iz prejšnjega odstavka se poleg podatkov iz 33. člena tega navodila vpišejo tudi naslednji podatki:

1. dejanska vrsta rabe zemljišča z navedbo katastrske kulture oziroma kategorije zemljišča;
2. številke sosednjih parcel in podatki o njihovih lastnikih oziroma uporabnikih;

3. podatki o predvidenem novem lastniku oziroma uporabniku; ti podatki se vpišejo z rdečim tušem.

39. člen

Skica zamejničenja, ki se izdela v postopku vzdrževanja zemljiškega katastra, se lahko uporabi kot izmeritvena skica, vendar le v primerih, ko izmeritev opravi oseba, ki je tudi vodila mejni ugotovitveni postopek oziroma postopek za določitev meje (6. člen).

40. člen

Merilo skice zamejničenja mora biti izbrano tako, da zagotovi nedvoumno preglednost vrisa in vpisa vseh predpisanih podatkov.

Skice zamejničenja se izdelajo praviloma v približnem merilu 1:500 ali 1:1000.

41. člen

V skico zamejničenja ni dovoljeno naknadno vrisovati ali vpisovati nikakršnih podatkov, razen v primerih iz 34. in 39. člena tega navodila.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se v skico zamejničenja, ki je bila izdelana v mejnem ugotovitvenem postopku za zemljiško- katastrsko izmero, smejo vpisati popravke frontov in prečnih mer, če se ob izmeritvi ugotovi, da so bile napačno merjene; vpis novih podatkov se opravi z rdečim tušem in se mora overiti s podpisom osebe, ki je izvršila popravko.

Skica zamejničenja se mora trajno hraniti v zbirki listin zemljiškega katastra.

IV. MEJNI UGOTOVITVENI POSTOPEK

1. Udeleženci v postopku

42. člen

Na območju, kjer obstaja zemljiški kataster in zemljiška knjiga, sodelujejo v mejnem ugotovitvenem postopku v zemljiški knjigi vpisani lastniki oziroma uporabniki parcel, za katerih posestne meje se vodi postopek; na območju, kjer ni zemljiškega katastra in zemljiške knjige, sodelujejo dejanski posestniki zemljišč.

V mejnem ugotovitvenem postopku sodelujejo tudi tisti lastniki oziroma uporabniki parcel, ki so pravno veljavno pridobili lastninsko pravico oziroma pravico uporabe, zemljiško-knjižni prenos navedene pravice pa še ni bil izpeljan.

43. člen

V mejnem ugotovitvenem postopku, ki se opravlja zaradi vzdrževanja zemljiškega katastra, lahko sodelujejo, poleg lastnikov oziroma uporabnikov iz prejšnjega člena, tudi predvideni bodoči lastniki oziroma uporabniki parcel, ki se na novo ustanavljajo; ti sodelujejo v postopku kot priče.

44. člen

Kot predstavnik nosilca pravic za zemljišča v splošni rabi sodeluje v mejnem ugotovitvenem postopku predstavnik občine, na katerem območju so zemljišča v splošni rabi, in po potrebi tudi predstavnik organizacije, ki upravlja ta zemljišča.

45. člen

Skupino solastnikov oziroma souporabnikov parcele lahko zastopa v mejnem ugotovitvenem postopku eden od njih, skladno z določbami 56. člena zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 18-379/65).

Lastnika oziroma uporabnika parcele, ki ne more sodelovati v mejnem ugotovitvenem postopku, lahko skladno z določbami 57. do 61. člena zakona o splošnem upravnem postopku zastopa druga pooblaščenca oseba.

Za zastopanje pravnih oseb v mejnem ugotovitvenem postopku in za podpisovanje ugotovitvenega zapisnika je potrebno pisмено pooblastilo in štampiljka pravne osebe.

2. Priprave za izvedbo postopka

46. člen

Na mejni ugotovitveni postopek se morajo v skladu z določbami 13. člena zakona o zemljiškem katastru s posebnim vabilom vabiti vsi prizadeti lastniki oziroma uporabniki parcel, katerih meje se ugotavljajo.

Pristojni občinski geodetski organ oziroma pooblaščenca geodetska organizacija združenega dela (v nadaljnjem besedilu: izvajalec postopka) pošlje vabilo s povratnico.

47. člen

V vabilu za mejni ugotovitveni postopek mora biti navedeno zlasti naslednje:

- številka in vrsta rabe parcele v postopku in katastrska občina, v kateri leži parcela,
- datum in čas postopka,
- poziv, da prizadeti lastniki oziroma uporabniki zaznamujejo potek posestnih meja z lesenimi količki oziroma, tam kjer to ni mogoče, z drugimi znaki,
- opozorilo, da so potrebna pooblastila za zastopanje v postopku,
- kakšne bodo posledice zaradi morebitnega nesodelovanja lastnikov oziroma uporabnikov v postopku.

Na območju, kjer ni zemljiškega katastra, se mora v vabilu iz prejšnjega odstavka navesti krajevno ime zemljišča namesto številke in vrste rabe parcele.

48. člen

V primerih, ko se izvaja mejni ugotovitveni postopek za namene izdelave zemljiškega katastra, mora izvajalec postopka izdati tudi poseben razglas, s katerim obvesti javnost o času, območju in načinu postopka; razglas se objavi na krajevno običajen način.

Z razglasom iz prejšnjega odstavka se morajo pozvati vsi lastniki oziroma uporabniki zemljišč z območja, za katero se namerava izdelati zemljiški kataster:

- da do določenega roka zaznamujejo z lesenimi količki oziroma z drugimi znaki potek posestnih meja in da odstranijo ovire, ki bi eventualno onemogočale merjenje razdalij po posestnih mejah;
- da v pisarni izvajalca postopka preverijo vpise nosilcev pravic na zemljiščih in da ga obvestijo o nastalih spremembah;

- da uredijo vse potrebno v zvezi z morebitnim zastopanjem njihovih interesov v mejnem ugotovitvenem postopku;
- da si v pisarni izvajalca postopka preskrbijo vsa dodatna pojasnila in obvestila v zvezi z mejnim ugotovitvenim postopkom.

3. Izvedba postopka

49. člen

Skladno z določbami 14. in 15. člena zakona o zemljiškem katastru mora uradna oseba, ki vodi mejni ugotovitveni postopek, opraviti zlasti naslednje:

- identificirati parcele glede na stanje, ki je evidentirano v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi; na območjih, kjer ne obstajata ti dve evidenci, pa glede na dejansko stanje lastninske pravice oziroma pravice uporabe;
- v sodelovanju s prizadetimi lastniki oziroma uporabniki ugotoviti potek posestnih meja;
- preveriti pravilnost zaznambe lomnih točk na posestnih mejah z lesenimi količki oziroma z drugimi znaki, ki so jih predhodno postavili lastniki oziroma uporabniki; če to ni bilo storjeno, mora poskrbeti, da jih postavijo po njegovih napotilih;
- postaviti na mesta lesenih količkov oziroma drugih začasnih znakov mejna znamenja;
- izmeriti fronte med mejnimi znamenji in prečne mere;
- izdelati skico zamejničenja,
- sestaviti zapisnik o ugotovitvi in zamejničenju posestnih meja (ugotovitveni zapisnik).

50. člen

Ugotovitveni zapisnik v mejnem ugotovitvenem postopku se sestavi po določbah 74. do 77. člena zakona o splošnem upravnem postopku.

Poleg splošne vsebine, ki je za zapisnik predpisana v zakonu o splošnem upravnem postopku, obsega ugotovitveni zapisnik v mejnem ugotovitvenem postopku še naslednje:

1. naziv katastrske občine;
2. številke parcele, za katere so se soglasno ugotovile vse posestne meje;
3. navedbo posestnih meja med parcelami, ki se niso mogle definitivno ugotoviti zaradi nesoglasja med mejaši ali zaradi nenavzočnosti enega ali vseh mejašev;
4. ugotovitev o izvršenem zamejničenju; če zamejničenje ni bilo izvršeno, je treba natančno navesti za katere posestne meje ni bilo izvršeno;
5. navedbo posestnih meja, ki so orientacijsko prevzete iz podatkov zemljiško-katastrskega operata;
6. ugotovitev o seznanitvi prizadetih strank s skico zamejničenja;
7. ugotovitev, da so bili lastniki oziroma uporabniki parcel, katerih posestne meje se niso mogle ugotoviti zaradi nesoglasja, pozvani, da sprožijo sodni postopek za ugotovitev oziroma določitev meje.

51. člen

V primerih iz drugega odstavka 15. člena zakona o zemljiškem katastru mora uradna oseba, ki vodi mejni ugotovitveni postopek, seznaniti lastnike oziroma uporabnike, ki niso sodelovali v postopku na kraju samem, z vsebino ugotovitvenega zapisnika iz prejšnjega člena in s skico zamejničenja; če se navedeni lastniki oziroma uporabniki strinjajo s potekom posestnih meja tako, kot je navedeno v ugotovitvenem zapisniku in v skici zamejničenja, podpišejo zapisnik; če se ne strinjajo, sestavi uradna oseba dodatek k ugotovitvenem zapisniku z navedbo dejstev, ki jih izrazijo, oziroma drugih podatkov.

52. člen

V primerih, ko se za potrebe izdelave zemljiškega katastra ugotavljajo posestne meje parcel, ki so že bile ugotovljene ali določene v mejnem ugotovitvenem postopku oziroma v sodnem postopku (8. člen), se morajo na mejni ugotovitveni postopek vabiti prizadeti lastniki oziroma uporabniki, da bi se v njihovi navzočnosti preverila skladnost poteka posestnih meja v naravi z elaboratom predhodno izvedenega mejnega ugotovitvenega postopka oziroma sodnega postopka.

Če uradna oseba, ki vodi postopek, ugotovi, da potek posestnih meja v naravi ni v skladu z elaboratom predhodno izvedenega mejnega ugotovitvenega postopka oziroma sodnega postopka, prevzame podatke o poteku posestnih meja iz navedenih elaboratov. V takem primeru se lahko po naročilu lastnikov oziroma uporabnikov prenesejo v naravo posestne meje po podatkih iz prej navedenih elaboratov.

O svojem delu po prejšnjih odstavkih tega člena sestavi uradna oseba zapisnik.

53. člen

Ob izvedbi mejnega ugotovitvenega postopka za namene izdelave zemljiškega katastra na območju, kjer ta že obstoji, se potek posestne meje, ki se zaradi nesoglasja med prizadetimi lastniki oziroma uporabniki ni mogel ugotoviti v naravi, prevzame do odprave navedenega nesoglasja iz podatkov obstoječega zemljiškega katastra.

Kot prevzem posestnih meja po določbi prejšnjega odstavka se štejejo naslednja opravila:

1. izvedba orientacijskega vrisa v skico zamejničenja in v nov zemljiško-katastrski načrt tiste posestne meje, ki je prikazana v obstoječem zemljiško-katastrskem načrtu;
2. določitev površine parcel, ki imajo skupno posestno mejo prevzeto iz obstoječega zemljiško-katastrskega načrta; površina se določi na podlagi razmerja med novo skupno površino teh parcel in površino, ki je za vsako od teh parcel vpisana v obstoječem zemljiško-katastrskem operatu.

54. člen

V primerih, ko se v mejnem ugotovitvenem postopku za parcelacijo zemljišč v namene iz 3. točke 5. člena tega navodila ne more zaradi nesoglasja med lastniki oziroma uporabniki ugotoviti ena ali več posestnih meja parcele, ki se deli, ni dovoljeno do odprave nesoglasja:

1. deliti parcelo na dva ali več delov, katerih površina je pred delitvijo pogojena na površino parcele, ki se deli;
2. oddeliti od obstoječe parcele del, ki bi imel sporno posestno mejo.

55. člen

V primerih, ko se posamezni lastniki oziroma uporabniki niso odzvali na mejni ugotovitveni postopek za ugotovitev posestnih meja po določbi 3. točke 4. člena tega navodila in se tudi niso odzvali vabilu,

da v uradnih prostorih izvajalca postopka podpišejo ugotoviteni zapisnik, čeprav so vabilo prejeli, se šteje, da ne soglašajo s potekom posestne meje, ki je bila ugotovljena v njihovi odsotnosti; v takem primeru napoti uradna oseba, ki vodi postopek, prizadete lastnike oziroma uporabnike, da sprožijo sodni postopek za ugotovitev oziroma določitev meje.

Posestna meja, ki je bila v primeru iz prejšnjega odstavka na kraju samem ugotovljena v odsotnosti posameznih prizadetih lastnikov oziroma uporabnikov, se ne evidentira v zemljiškem katastru.

V. EVIDENCA O UGOTOVITVAH MEJA

56. člen

Občinski geodetski organ vodi uradno evidenco o posestnih mejah parcel, ki so bile predmet mejnega ugotovitvenega postopka oziroma sodnega postopka.

Če je za izvajanje mejnega ugotovitvenega postopka za parcelacije zemljišč pooblaščen geodetska organizacija združenega dela, vodi evidenco iz prejšnjega odstavka ta organizacija.

57. člen

Evidenca iz prejšnjega člena se vodi na posebnih prozornih kopijah veljavnih zemljiško-katastrskih načrtov ali pa na prozornih folijah.

Na posebnih prozornih kopijah oziroma folijah iz prejšnjega odstavka se z znaki iz 35. člena tega navodila ali na drug ustrezen način vrišejo posestne meje parcel, ki so bile obravnavane v mejnem ugotovitenem postopku oziroma v sodnem postopku; zraven tako vrisane posestne meje se vpiše številka zapisnika o mejnem ugotovitenem postopku oziroma številka ustreznega sodnega akta.

Oštevilčenje ugotovitenih zapisnikov oziroma ustreznih sodnih aktov se vodi za vsako katastrsko občino posebej.

58. člen

O posestnih mejah, ki so se ugotavljale v mejnem ugotovitenem postopku za namene izdelave zemljiškega katastra, vodi izvajalec postopka začasno evidenco, ki se po dokončani izmeri ustrezno priključi evidenci iz 56. člena navodila.

Začasna evidenca iz prejšnjega odstavka se vodi na prozorni foliji skice zamejničenja s prikazom obravnavanih posestnih meja skladno z določbami drugega odstavka prejšnjega člena.

Zraven vsake sporne posestne meje se vpiše tudi zakonski rok, v katerem lahko prizadeti sprožijo sodni postopek za ugotovitev meje.

Zraven vsake enostransko ugotovljene posestne meje se vpiše rok, v katerem so bili prizadeti pozvani, da v uradnih prostorih izvajalca postopka podpišejo ugotoviteni zapisnik.

Ko se v teku mejnega ugotovitvenega postopka spremeni posestna meja iz sporne v soglasno ugotovljeno ali iz enostransko ugotovljene v sporno mejo, se ustrezno popravi znak za mejo in se popravijo oziroma črtajo podatki o rokih, ki so postali nepotrebni.

IV. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

59. člen

Ob izvedbi programa Republiške skupnosti za ceste za evidentiranje v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi obstoječih magistralnih in regionalnih cest v obdobju od 1976. do 1980. leta se meje

navedenih cest, ne glede na določbe prvega stavka drugega odstavka 14. člena tega navodila, ne ugotavljajo v mejnem ugotovitvenem postopku.

Ugotovitev meje cest iz prejšnjega odstavka se opravi po določbah prvega odstavka 14. člena tega navodila; ugotovljeno stanje se razgrne prizadetim lastnikom oziroma uporabnikom po določbah 21. in 22. člena zakona o zemljiškem katastru.

60. člen

To navodilo začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Ta pravilnik velja od 5. februarja 1976.

(1) Navodilo o spremembah in dopolnitvah navodila za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel (Uradni list SRS, št. 6/1987), objavljeno 20.2.1987, velja od 28.2.1987.

(2) Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE) (Uradni list RS, št. 52-2447/2000), objavljen 13.6.2000, ki velja od 28.6.2000 in se uporablja od 28.12.2000, določa:

"104. člen

(prenehanje veljavnosti)

(3) Do izdaje izvršilnih predpisov po tem zakonu se uporabljajo, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom, naslednji predpisi:

...

2. navodilo za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel (Uradni list SRS, št. 2/76 in 6/87)

..."
